

Justitiedepartementet

103 33 STOCKHOLM

Återkallelse av svenskt medborgarskap (SOU 2026:21)

(Ju2026/00665)

Försäkringskassan har följande synpunkter.

Det anges i betänkandet dels att det inte varit möjligt för utredningen att utreda vissa närliggande frågor som till exempel om det behöver införas särskilda regler angående ansökningar om uppehållstillstånd från den som fråntagits sitt svenska medborgarskap, dels att det parallellt pågår flera andra utredningar och lagstiftningsarbeten som kan behöva beaktas i det här fortsatta lagstiftningsarbetet (se sid 51). Försäkringskassan konstaterar kopplat till detta att frågan om någon har svenskt medborgarskap och i förlängningen rätt att vistas i landet ingår i bedömningen av rätten till flera av de förmåner, intyg m.m. som Försäkringskassan handlägger. Frågeställningar som väcks av förslagen i betänkandet rör bland annat vad som ska gälla i avvaktan på att ett beslut om återkallande vunnit laga kraft och/eller att frågan om rätt att vistas i landet därefter avgjorts. I sammanhanget kan särskilt uppmärksammas de nya reglerna om kvalificering till socialförsäkringen och det där ingående kravet på laglig vistelse för att kunna anses som bosatt i Sverige enligt socialförsäkringsbalken och därmed försäkrad för bosättningsbaserade socialförsäkringsförmåner (se prop. 2025/26:136). Vidare uppstår frågor om hur Försäkringskassan ska få information om fattade beslut om återkallade medborgarskap och, i de fall det kan vara relevant för Försäkringskassans verksamhet, skälen för dessa. Det senare skulle till exempel kunna vara aktuellt vid återkallelse av medborgarskap på grund av brott som allvarligt skadar Sveriges vitala intressen, i de fall det rör sig om allvarlig systemhotande bidragsbrottslighet som begås inom ramen för kriminella nätverk. I informationsfrågorna ingår bedömningar av eventuella utvecklingsbehov i myndighetens digitala miljöer och därmed potentiella kostnader för IT-utveckling. Jfr även angående konsekvenser kopplade till socialförsäkringen Försäkringskassans remissvar över Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar (SOU 2025:99) [dnr FK 20025/021884 och Ju 2025/01974]

Försäkringskassan bedömer att de ovan nämnda frågeställningarna behöver hanteras i samband med ett eventuellt fortsatt lagstiftningsarbetet kring återkallelse av medborgarskap. I ett sådant arbete bör även förslaget om återkallelse av medborgarskap för barn närmare analyseras och övervägas. Då bör fokus vara på barns rättigheter och särskilda förhållanden och att just dessa prövas mot Förenta Nationernas konvention om barnets rättigheter, Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och artikel 8 i kombination med artikel 14 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Beslut i detta ärende har fattats av rättschef Ingrid Utne i närvaro av rättslig expert Cecilia Landolf Hjort, den senare som föredragande.

Ingrid Utne

Cecilia Landolf Hjort